

PAROHIA ORTODOXĂ BOȘOTENI

Anton P. Coșa, Lăcrămioara-Elena Istina

Paroisse orthodoxe de Boșoteni

Résumé

Les auteurs de cet article nous donne un bref aperçu de l'histoire de la Boșoteni village, com. Berești-Tazlău, dép. de Bacău, avec une vue sur l'histoire de l'évolution du village et de l'église locale.

En outre, notre attention est attirée sur les récentes découvertes archéologiques de ces dernières années, à savoir la découverte d'un trésor monétaire, qui appartient autrichien, composé de 295 pièces en 2009. En 2012, dans le village, à la suite des rénovations apportées à «Saint Nicolas» Boșoteni, a trouvé une crypte située sous le bâtiment de l'église, qui abrite deux boîtes d'ossements humains, ce qui a probablement appartenu aux fondateurs de l'église du village .

Mots clé: *Boșoteni village, l'église «Saint Nicolas», crypte, trésor monétaire*

Cuvinte cheie: *satul Boșoteni, Biserica „Sfântul Nicolae”, criptă, tezaur monetar*

Satul Boșoteni este așezat în zona centrală a Depresiunii Tazlău, pe cursul mijlociu al râului Tazlău, „între valea Tazlăului Mare și a Nadișei, pe coasta dinspre apus și miază-zi a dealului Teleuca”¹, la 5 km NE de satul Berești-Tazlău. Din punct de vedere administrativ, satul Boșoteni face parte astăzi din comuna Berești-Tazlău, județul Bacău².

Etimologia numelui satului provine dintr-un oiconim³, simplu, cu originea într-un antroponim: *Bașotă + sufixul – eni*. „Numirea acestui sat vine de la primul stăpânitor, care s-a numit Bașotă”⁴.

Autorul unei interesante lucrări publicate în perioada interbelică afirma printre altele că urme istorice, „rămășițe din epoca istorică, găsite mai înainte sau care se găsesc încă în această regiune... ne îndrituiesc să afirmăm... existența a două lucrări

¹ Dr. Constantin V. Dimitriu, *Bacăul istoric. Monografia istorică a 12 sate de răzeși de pe valea Tazlăului Mare jud. Bacău. 1. Berești-Strâmba, 2. Boșoteni, 3. Nadișa, 4. Năsoești, 5. Strocești-Românești, 6. Enăchești, 7. Petrițești, 8. Sperlești, 9. Procești, 10. Neaghisești, 11. Iazul, 12. Turluiul*, București, Tipografia Cultura, 1936, p. 49.

² *Tezaurul Toponimic al României. Moldova*, coord. Dragoș Moldovanu, vol. I, partea I, București, Editura Academiei Române, 1991, p. 126-127.

³ Corneliu Stoica, *Valea Trotușului: enciclopedie*, ediția a II-a, Onești, Editura Magic Print, 2008, p. 147.

⁴ Dr. Constantin V. Dimitriu, *op.cit.*

militare romane – 2 castru⁵. Unul dintre acestea ar fi „la Cetățuia, deasupra Nadișei – pe stânga Tazlăului Mare”⁶. Aici „s-au găsit și se găsesc cărămizi, hârburi de oale, săgeți și mai ales monezi romane. În luna decembrie 1928 s-a descoperit pentru a doua oară la Cetățuia, de deasupra satului Nadișa, o oală cu bani de argint, de la împărații Titus și Hadrian și de la alți împărați romani”⁷.

Existența acestor „bani – mai ales la Cetățuia – denotă că aci a fost o așezare militară romană pentru paza graniței de răsărit a imperiului și poate pentru asigurarea circulației pe drumul vechiu roman Alba-Iulia, valea Târnavei, la Odorheiu, apoi pe valea Troțușului, străbătând toată Moldova sudică până la Barboși, lângă Galați, legându-se cu șoselele ce străbăteau Sciția Minoră. Existența acestor bani poate fi lămurită și prin existența unui centru comercial în aceste locuri. O cercetare amănunțită făcută în aceste ... locuri ar da rezultate frumoase pentru trecutul nostru istoric”⁸.

Numele de Cetățuia „e păstrat în gura poporului până astăzi. Orice locuitor din satele: Nadișa, Boșoteni, Năsoești, știe că în acest loc a fost o cetate veche, așezată pe un podiș de vre-o 3 ha, deasupra dealului Cetățuia ... În apropiere de această cetate, înspre sud, în pădurea de deasupra Boșotenilor, se găsesc 2 movile mari, despre care oamenii din partea locului spun că sunt din vremuri vechi. Prin împrejurimi găsim numeroase movile de acestea ... Existența acestor movile cred să fie din epoca invaziunilor barbare, dacă nu și mai vechi. Unii cred că ar fi vechi morminte din urma unei lupte mari. Dar luptele acelea trebuie să fi fost năprasnice, judecând după mărimea movilelor. Dacă admitem acest lucru, atunci aceste bătălii trebuie să le ducem înainte de întemeierea Moldovei, în timpul luptelor dintre diferite neamuri barbare, care treceau pe aici, lupte ce se dădeau între popoare întregi. Mai există și părerea că aceste movile ar fi construite ca puncte strategice sau străși. Aceasta, în cazul nostru, nu se poate admite, deoarece multe din movilele acestea ... sunt înconjurate la distanțe nu prea mari, de dealuri naturale, cari puteau fi întrebunțate ca puncte strategice cu mai mult folos decât movilele construite de mâna omului”⁹.

A treia ipoteză este aceea emisă de „călătorul maghiar P.A. Gegö”¹⁰, care a fost trimis la 1836 de Academia din Buda-Pesta, ca să cerceteze pe Ungurii din Moldova și care – susținând că Ciangăii¹¹ sunt urmași ai Cumanilor¹² – pretinde¹³ că movilele

⁵ Ibidem, p. 13.

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem.

⁸ Ibidem, p. 14.

⁹ Ibidem, p. 15.

¹⁰ P. Gegö Elek, *A moldvai magyar telepekről*, Buda, A Magyar Tud. Akadémia Elébe Terjesztve, 1838, p. 68.

¹¹ Pentru clarificări privind originea și identitatea „ceangăilor”, a se vedea printre altele: Anton Coșa, *Problema originii catolicilor din Moldova*, în *Carpica*, XXXI, 2002, p. 79-106; idem, *Identitatea asumată și identitatea dorită impusă romano-catolicilor din Moldova*, în volumul: *Românii în dezbaterele Congresului secuiesc din 1902. Premise, deziderate și reverberații*, ediție îngrijită de Vilică

ce se văd nu departe de orașul Bacău, înspre apus, sunt vechi altare, unde Cumanii aduceau jertfă¹⁴ zeilor și că acele dâlme (movile) sunt numite ale Cumanilor”¹⁵.

Tot în legătură cu aceste „movile și cu popularea Moldovei din cele mai vechi timpuri”¹⁶, autorul respectiv îl citează pe Vasile Pârvan, care în lucrarea **Începuturile vieții romane la gurile Dunării**¹⁷ spune: „[...] în Moldova de meazăzi, pe drumul străvechiu de la gura Siretului la trecătoarea Oituzului, unind ... încă cu multe veacuri înainte de Hristos și de stăpânirea romană, Dobrogea deadreptul cu Ardealul, pe valea Siretului și a Troțușului, găsim pe romani așezați în sate înfloritoare și bine orânduite ... După cum se înțelege din rămășițele vechi găsite în pământ – pe mai toate boturile de deal – de multe ori ieșite de la sine la lumina zilei prin surparea malurilor, Dacii și celelalte neamuri, cari au locuit aici înaintea lor, ori împreună cu ei, au avut sate foarte multe ... Și movilele acelea de pământ, pe care le vedem în tot cuprinsul pământului românesc, morminte de-ale oamenilor acelora străvechi, de multe ori se înfățișează adunate la un loc, multe împreună, arătând limpede cimitirul uneia din anticele așezări mai mari ale popoarelor de aici ... Cu mii de ani înainte de Hristos ... văile apelor Moldovei, au fost locuite. Sat de sat, se înșiră, pe aceste văi, unde era apă și adăpost, așezările străvechi, pe care învățații le numesc **preistorice**, fiindcă ele sunt cu mult înainte de istoria scrisă ... în câmpia ... moldoveană vedem cum, peste așezările cele dinainte de Greci și Romani, cetăți de pământ minunat, așezate la locuri cu privire largă de jur împrejur ... s-a așezat – adică a trăit mai departe – lumea cea nouă, daco-romană, tot săracă, tot de țărani, dar cu unelte de metal și vase mai bine făcute și arse, și mai frumos împodobite. Cetatea veche de pământ au păstrat-o și au locuit-o și aceștia; dar, acum fiind mai mulți, ei s-au întins și până departe împrejurul ei, alcătuiind satul cel nou, oarecum roman (*vicus*) și, tot după obiceiul roman, la drumurile ce ieșiau din sat, deoparte și de alta a căii, ei au așezat, sub movile înalte, pe cei răposați”¹⁸.

Dincolo de aceste aserțiuni privind „vestigiile arheologice” din zonă, cert este faptul că primele izvoare scrise referitoare la satul Boșoteni le aflăm din evul mediu, mai precis de la mijlocul secolului al XV-lea. Astfel, prima atestare a acestui sat o avem consemnată într-un uric¹⁹, scris pe pergament, în timpul domniei lui Petru al II-lea

Munteanu și Ioan Lăcătușu, Onești, Editura Magic Print, 2011.

¹² P. Gegő Elek, **op.cit.**, p. 67.

¹³ Pe baza tradiției orale locale (P. Gegő Elek, **op.cit.**, p. 68).

¹⁴ Erau jertfiți zeilor caii (P. Gegő Elek, **op.cit.**, p. 68).

¹⁵ Dr. Constantin V. Dimitriu, **op.cit.**, p. 16.

¹⁶ **Ibidem**.

¹⁷ Vasile Pârvan, **Începuturile vieții romane la gurile Dunării**, București, Cultura Națională, 1923, p. 128-129 respectiv p. 203-205.

¹⁸ Dr. Constantin V. Dimitriu, **op.cit.**, p. 16.

¹⁹ **DRH, A. Moldova**, vol. I, întocmit de C. Cihodaru, I. Caproșu și L. Șimanschi, București, 1975, p. 406-407.

voievod, emis la Suceava pe 3 septembrie 1448. În acest important document²⁰ se menționează:

„† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Ulea, ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, Moldova, satele: [la Covârlui], jumătate de sat din Ungureni de la Nevira și jumătate de moară, la Sperlești, pe Turlui, și Procești, mai jos de Sperlești, și Negașești, în dreptul Sperleștilor, și Bășoteni, pe Tazlău, și seliștea lui Petrilă, și Tisești, pe Trotuș, și Budești. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie lui și fratelui lui, Iuga, de la noi, uric, deopotrivă și copiilor lor, și fraților lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate și seliști să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, și credința boierilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului <Duma>²¹ al lui
²²ae, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orîș, credința panului Oană Julici, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său, pan Mircea, credința panului <Mîndzu>²³, credința panului Ion Balcean, credința panului David <stolni>²⁴c, credința panului Oană portar, credința panului Tader Negru, credința panului Tader Vascan, credința panului Nicoman, credința panului Tader Moicescul, credința panului Hrinea spătar, credința panului Sîrbul postelnic, credința panului Danciul vistier, credința panului Radul Pisc, credința panului Petru ceașnic, credința panului Goian comis și credința tuturor boierilor noștri, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împluternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Iliaș, la Suceava, în anul 6956 <1448>, luna septembrie 3^o²⁵.

²⁰ Ibidem.

²¹ Rupt și șters.

²² Rupt și șters.

²³ Rupt și șters.

²⁴ Rupt și șters.

²⁵ DRH, A. Moldova, vol. I, p. 406-407.

Cei doi proprietari moldoveni ai satului Boșoteni (pan Ulea și fratele său pan Iuga) erau nepoții de soră ai lui pan Giurgiu Ungureanu, menționat într-un document²⁶, din 28 ianuarie 1409, emis la Suceava de voievodul Alexandru cel Bun, domnul Țării Moldovei.

„† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă a noastră, pan Giurgiu Ungureanu, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, satele, ocinile lui, anume: <Unguren>²⁷ i , unde este casa lui, și, lângă acela, Suhodolul <și via pe care>²⁸ și-a sădit-o²⁹, și, la Turlui, satele anume: Porceștii, și Sperleștii, și Negrilești, și Neagă <șești>³⁰, unde este jude Neagăș, și, mai jos, unde este Coman. Toate acestea să-i fie de la noi uric, <cu>³¹ tot venitul, în <vecii>³² vecilor.

Iar hotarele Ungurenilor de la Bacău să fie începând de la obârșia <pârâului>³³ ...³⁴ drumul de la pârâu, apoi, de acolo, drept ...³⁵ la Piatră, apoi, drept prin mijlocul cereteilor, la capătul văii ...³⁶, apoi, în jos pe vale, până la capătul³⁷ văii, apoi, pe vale în jos, la un vad, apoi, drept la deal, la gura văii, apoi, pe deal în sus, valea ce iese din pădure, apoi, în sus pe vale, până unde iese în poiană, apoi, din pădurea de la Tudora, în sus, la capătul Poienii Arse de la Cărligata, apoi, drept la pârâu, apoi, pe pârâu în sus, până la obârșie. Acesta este tot hotarul Ungurenilor³⁸, iar al acelor sate de la Turhui, cu toate poienile și cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit, să le fie neclintit lor niciodată, în vecii vecilor, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui și întregului neam al său, cine se va afla din cei mai apropiați .

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința copiilor noștri și credința panului Stan <i>³⁹ slav Rotâmpan, și

²⁶ Ibidem, p. 34-36.

²⁷ Șters.

²⁸ Șters.

²⁹ De la (<Unguren>i) până aici, șters cu cerneală.

³⁰ Omis.

³¹ Omis.

³² Șters.

³³ Șters.

³⁴ Șters.

³⁵ Șters.

³⁶ Șters.

³⁷ Neclar în original.

³⁸ De la („hotarele Ungurenilor”) până aici, șters cu cerneală.

³⁹ Omis.

crediința panului Mi <hăi>⁴⁰ laș, și crediința panului Giurgiu, și crediința panului Vlad vornic, și crediința panului Jiumetate Ion, și crediința panului Grinco, și crediința panului Negru vornic, crediința panului Oană vornic de Suceava, crediința panului Vâlcea, crediința panului Sin Bârlici, crediința panului Vlad de la Siret, crediința panului Spenea, crediința <panului>⁴¹ ... <vist>⁴² ier, crediința panului Domocuș stolnic, crediința panului Ilie ceașnic, și crediința panului Stan postelnic și vistier și crediința tuturor boierilor <moldoveni, și>⁴³ mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri sau din frații noștri <sau din>⁴⁴ neamul <nostru>⁴⁵ <sau oricine, acela să>⁴⁶ nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreața și credincioasa lor slujbă.

<Iar>⁴⁷ pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Isaia logofăt, să scrie și să atîrne <pe> cetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6917 <1409>, luna ianuarie 28^{ra}⁴⁸.

Către sfârșitul secolului al XV-lea, satul Boșoteni mai este menționat într-un document⁴⁹ de la voievodul Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, din 16 septembrie 1491:

„6999 <1491> sep (tem) v (rie) 16

Ispisoc sârbăsc⁵⁰ ... de la domnul Ștefan v (oie) vod prin cari întărești miluirea Mărinii, fata Berinii⁵¹, pe moșii sate drepte a ei, de la Tazlău, anume Bereștii, și, pe din sus, Petrileștii și Boșotenii, și, diasupra Nadișii, satul anume Năsoeștii, ca să-i fi uric, cu tot venitul, ei și fiilor lui⁵².

Iar hotarile tuturor acelor mai sus scrisă sate să fii despre alte părți pe bătrânile hotară, pe undi din vechiu au umblat⁵³.

Ulterior, satul Boșoteni este menționat în documente din secolul al XVI-lea

⁴⁰ Omis.

⁴¹ Șters.

⁴² Șters.

⁴³ Șters.

⁴⁴ Șters.

⁴⁵ Șters.

⁴⁶ Rupt și șters.

⁴⁷ Rupt.

⁴⁸ DRH, A. Moldova, vol. I, p. 34-36.

⁴⁹ Ibidem, vol. III, întocmit de C. Cihodaru, I. Caproșu și N. Ciocan, București, 1980, p. 187.

⁵⁰ Urmează: „cu tălmăcire lui”.

⁵¹ Documentul apare rezumat printre altele și într-o anafora din 1837 mai 18, unde găsim „fata lui Berilă”. (Cf. Th. Codrescu, **Uricariul**, VI, Iași, 1875, p. 310; XVII, 1891, p. 177).

⁵² În loc de: „ei”.

⁵³ DRH, A. Moldova, vol. III, p. 187.

(1577⁵⁴), secolul al XVII-lea (1638⁵⁵, 1665⁵⁶), secolul al XVIII-lea (1715⁵⁷, 1754⁵⁸, 1760⁵⁹, 1761⁶⁰, 1762⁶¹, 1774⁶², 1775⁶³, 1783⁶⁴), secolul al XIX-lea (1801⁶⁵, 1802⁶⁶, 1806⁶⁷, 1810⁶⁸, 1813⁶⁹, 1817⁷⁰, 1818⁷¹, 1821⁷², 1824⁷³, 1825⁷⁴, 1831⁷⁵, 1837⁷⁶, 1838⁷⁷, 1839⁷⁸, 1840⁷⁹, 1841⁸⁰, 1846⁸¹, 1849⁸², 1851⁸³, 1852⁸⁴, 1853⁸⁵, 1854⁸⁶, 1856⁸⁷, 1857⁸⁸, 1858⁸⁹, 1860⁹⁰, 1861⁹¹, 1863⁹², 1864⁹³, 1877⁹⁴) etc.

⁵⁴ Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 148.

⁵⁵ **DRH, A. Moldova**, vol. XXIV, întocmit de C. Cihodaru și I. Caproșu, București, Editura Academiei Române, 1998, p. 300-302.

⁵⁶ Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 148.

⁵⁷ **Ibidem.**

⁵⁸ **Ibidem.**

⁵⁹ **Ibidem.**

⁶⁰ **Ibidem.**

⁶¹ **Ibidem.**

⁶² **Ibidem**, p. 401.

⁶³ **Ibidem**, p. 148.

⁶⁴ **Ibidem.**

⁶⁵ **Ibidem.**

⁶⁶ **Ibidem.**

⁶⁷ **Ibidem.**

⁶⁸ **Ibidem.**

⁶⁹ **Ibidem.**

⁷⁰ **Ibidem.**

⁷¹ **Ibidem.**

⁷² **Ibidem.**

⁷³ **Ibidem.**

⁷⁴ **Ibidem.**

⁷⁵ **Ibidem.**

⁷⁶ **Ibidem.**

⁷⁷ **Ibidem.**

⁷⁸ **Ibidem.**

⁷⁹ **Ibidem.**

⁸⁰ **Ibidem.**

⁸¹ **Ibidem.**

⁸² **Ibidem**, p. 149.

⁸³ **Ibidem.**

⁸⁴ **Ibidem.**

⁸⁵ **Ibidem.**

⁸⁶ **Ibidem.**

⁸⁷ **Ibidem.**

⁸⁸ **Ibidem.**

⁸⁹ **Ibidem.**

⁹⁰ **Ibidem.**

⁹¹ **Ibidem.**

⁹² **Ibidem.**

⁹³ **Ibidem.**

⁹⁴ **Ibidem.**

Pe baza informațiilor documentare, putem consemna următoarea evoluție⁹⁵ a proprietății în satul Boșoteni: → a lui Ulea și a fratelui său Iuga (1448) → a Mărinei, fiica lui Berea (1491) → a cneaghinei Tofana (fata lui Condrea Bucim, fost mare vornic) și a fiilor ei: Lupașco, Dănăilă, Antemia, nepoții lui Bucim, fost mare vornic (1638) → a nepoților lui Bucim, fost mare vornic (1665) → a răzeșilor (1715) → a răzeșilor și a lui Mihalache Rafailă, medelnicer (1803) → a răzeșilor și a Nastasiei Crupenschi (căsătorită Rafailă), medelnicereasă (1816) → a răzeșilor și a lui Toma Rafailă, căminar (1820-1864).

Numărul locuitorilor din satul Boșoteni va crește în decursul timpului.

Astfel, „Recensământul fiscal”⁹⁶ operat de armata țaristă în 1774 menționează, în ocolul Tazlăului Mare de Sus, satele Nadișa și Boșoteni (sate răzășăști) cu 36 de case (5 popi, 2 diaconi, 2 mazili, 4 ruptași, 1 nevolnic, 3 scutelnici, 19 birnici).

În Condica Liuzilor⁹⁷ pe anul 1803 găsim, în ocolul Tazlău de Jos, satul Boșoteni cu 36 liuzi „ai casei medelnicerului Mihalachi Rafailă”⁹⁸.

În „Condica Vistieriei Moldovei”⁹⁹ din anul 1816 erau înregistrați la Boșoteni (ocolul Tazlău de Gios) un număr de 18 liuzi „ai medelniceresei Nastasia Crupenschi”¹⁰⁰.

În Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1820¹⁰¹, în ocolul Tazlăului de Jos¹⁰² aflăm satul Boșoteni¹⁰³ cu locuitori: unii pe moșia căminarului Toma Rafail, alții pe moșie răzășească. Loc de hrană au puțin. Alijveriușul lor cu munca mâinilor. Starea a 3-a. 31 birnici (care plătesc 134 lei), din care 2 locuiesc la Stroiești: 8 frunțași, 10 mijlocași și 13 codași; au 39 vite albe, 24 cai; 5 scutelnici ai medelniceresei Nastasia Rafailă, 7 breslași ai medelniceresei Nastasia Rafailă, 15 breslași ai căminarului Toma Rafailă. 17 locuitori sunt slugi vechi ale medelniceresei Nastasia Rafailă și ale căminarului Toma Rafailă, 1 este preot, 1 este dascăl. În total sunt 50 de locuitori.

Din condica „Extracturile regularisirii anului 1831”¹⁰⁴ aflăm de satul „Boșoteni, Tazlău de Jos, jud. Bacău cu 1 preot, 2 dascăli, 1 biserică ... proprietar,

⁹⁵ **Ibidem.**

⁹⁶ Publicat în **Moldova în epoca feudalismului**, vol. VII, partea II, Chișinău, Editura Știință, 1975, p. 322-323.

⁹⁷ Theodor Codrescu, **Uricariul**, vol. VII, Iași, 1886, p. 296; A se vedea și Corneliu Istrati, **Condica Vistieriei Moldovei la 1803**, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011.

⁹⁸ Theodor Codrescu, **op.cit.**, p. 296.

⁹⁹ Corneliu Istrati, **Condica Vistieriei Moldovei din anul 1816**, în *AIIAI*, Supliment I, 1979, p. 27.

¹⁰⁰ **Ibidem.**

¹⁰¹ Dr. Constantin V. Dimitriu, **op.cit.**, p. 53-55; a se vedea și Corneliu Istrati, **Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1820**, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011.

¹⁰² DJANIași, **fond Vistieria Moldovei**, Tr. 166, op. 184, condica nr. 10, filele 281v.-286, apud Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 413.

¹⁰³ **Ibidem.**

¹⁰⁴ DJANIași, **fond Vistieria Moldovei**, Tr. 644, op. 708, condica nr. 96, apud Dr. Constantin V. Dimitriu, **op.cit.**, p. 55; **Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845). I. Ținutul Romanului. Partea a 2-a (1832)**, volum editat de Silviu Văcaru și Mircea Ciubotaru, Iași, Editura StudIS, 2009, p. X.

căminarul Toma Rafailă și răzeșii”¹⁰⁵.

În Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1831 „găsim că Boșotenii e a lui Toma Rafailă și al răzeșilor. Sunt 76 răzeși cu pământ și 8 fără pământ”¹⁰⁶.

În Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1832¹⁰⁷ găsim în Ținutul Bacău, ocolul Tazlăul de Jos, satul Boșoteni, cu 30 locuitori birnici, 8 mazili, 6 ruțași, 1 jidov orândar, 1 preot, 1 dascăl, 2 bătrâni și nevolnici, 7 văduve, 5 slujbași volnici. În total: 61 de locuitori. Proprietarii satului erau „căminarul Toma Rafailă și răzeșii”¹⁰⁸.

În Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1838¹⁰⁹ aflăm în Ținutul Bacău, ocolul Tazlăul de Jos, satul Boșoteni, cu 1 preot în slujbă, 2 dascăli bisericești, 1 birnic, 1 „vătej al moșiei”, 3 bătrâni nevolnici, 5 văduve, 9 mazili, 4 ruțași, 1 „fecior de privilegheț, neintrat la nici o orânduială”, 54 birnici, 1 slugă fără bir. Proprietar era serdarul Toma Rafailă.

În Catagrafia din anul 1846¹¹⁰ găsim în Ținutul Bacău, ocolul Tazlăul de Jos, satul Boșoteni, cu 42 birnici, 8 slujbași, 1 preot, 2 dascăli, 1 „privilegheț”, 5 bătrâni, 11 văduve.

Dintr-o statistică privind populația din Moldova în anul 1846 aflăm de satul „Boșotenii în ținutul Bacău, ocolul Tazlăul de Jos. Are 51 familii (liuzi)”¹¹¹.

La Recensământul populației din 1859-1860¹¹² sunt înregistrate în Ținutul Bacău, ocolul Tazlăului de Jos, satul *Boșotenii răzeși* 152 de locuitori și în satul *Boșotenii particulară* 206 locuitori.

În anul 1895 sunt notați în satul „Boșotenii, din plasa Tazlăul de Jos al comunei cu același nume, situat pe un podiș de pe stânga Tazlăului”¹¹³, 142 capi de familie respectiv 248 de suflete.

În anul 1898 au fost notați în satul „Boșotenii”¹¹⁴, jud. Bacău, plasa Tazlăul de Jos”, 142 capi de familie respectiv 248 suflete. Satul era „situat pe un podiș de pe stânga Tazlăului. Are o biserică ortodoxă, clădită ... de căminarul Toma Rafailă, deservită de un preot și un cântăreț”¹¹⁵.

¹⁰⁵ DJANlași, **fond Vistieria Moldovei**, Tr. 644, op. 708, condica nr. 96, apud Dr. Constantin V. Dimitriu, **op.cit.**, p. 55.

¹⁰⁶ Dr. Constantin V. Dimitriu, **op.cit.**, p. 55; a se vedea și Corneliu Istrati, **Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1831**, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010.

¹⁰⁷ DJANlași, **fond Vistieria Moldovei**, Tr. 885, nr. 59, filele 1-14, apud Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 416.

¹⁰⁸ **Ibidem**.

¹⁰⁹ DJANlași, **fond Vistieria Moldovei**, Tr. 1316, op. 1488, nr. 1216, filele 172v.-173, apud Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 419.

¹¹⁰ DJANlași, **fond Vistieria Moldovei**, Tr. 1423, nr. 916, apud Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 422.

¹¹¹ Theodor Codrescu, **op.cit.**, vol. XV, Iași, 1889, p. 369 respectiv p. 383.

¹¹² **Lucrările statistice a(le) Moldovei. Capitul II. Populațiunea pe 1859 și 1860**, vol. II, Iași, 1862, p. 157, apud Corneliu Stoica, **op.cit.**, p. 424.

¹¹³ Ortensia Racoviță, **Dicționar geografic al județului Bacău**, București, Stabilimentul Grafic I.V. Sococu, 1895, p. 169.

¹¹⁴ George Ioan Lahovari, **Marele dicționar geografic al României**, vol. I, București, 1898, p. 548.

¹¹⁵ **Ibidem**.

Conform recensămintelor¹¹⁶ oficiale din secolul XX și începutul secolului XXI, evoluția numărului de locuitori este următoarea: 1912 – 330 locuitori; 1930 – 328 locuitori; 1941 – 387 locuitori; 1956 – 439 locuitori; 1966 – 430 locuitori; 1977 – 463 locuitori; 1992 – 417 locuitori; 2002 – 481 locuitori.

Din punct de vedere al organizării bisericești, *Parohia ortodoxă Boșoteni*¹¹⁷ i-a ființat în anul 1816¹¹⁸. În același an este ridicată și prima biserică¹¹⁹ din sat, cu hramul „Sfântul Nicolae”¹²⁰.

Biserica, construită din lemn¹²¹ în anul 1816, va fi reparată în anul 1884¹²², fiind ulterior (cum vom vedea mai jos), la începutul secolului al XX-lea, mai precis în anul 1902¹²³, înlocuită cu o altă biserică, de zid¹²⁴. Hramul acestei noi biserici va fi tot „Sfântul Nicolae”.

În anul 1893, în conformitate cu prevederile „Legii asupra clerului mirean și seminarelor”¹²⁵, *Parohia ortodoxă Boșoteni* deservea enoriașii din satele: Boșoteni, Prisaca și Enăchești¹²⁶. În cadrul parohiei erau trei biserici: biserica „Sf. Nicolae” (satul Boșoteni), biserica „Cuvioasa Paraschiva” (satul Enăchești) și biserica „Sf. Ilie” (satul Prisaca)¹²⁷.

Parohia Boșoteni a fost subordonată la început Protoieriei Bacău, iar din anul 1949 – Protoieriei Plășii Scorțeni¹²⁸.

Atribuțiile parohiei erau „de a susține, întări și răspândi credința Bisericii Ortodoxe, pentru ca toți credincioșii să respecte învățăturile acestei credințe, de a întreține și ajuta biserica, pe slujitorii și așezămintele ei, de a avea grijă de toate nevoile parohiei”¹²⁹.

¹¹⁶ Corneliu Stoica, *op.cit.*, p. 149.

¹¹⁷ Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, **Repertoriul parohiilor ortodoxe din județul Bacău. Teză de licență** (coordonator științific, prof.dr. Anton Coșa), susținută la Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2008.

¹¹⁸ Arhiva Episcopiei Romanului, *Anuarul din 1909*, București, Tipografia Cărților Bisericești, p. 378, apud Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, *ms.cit.*, 2008.

¹¹⁹ Idem, **Stat de Personal și Funcțiune**, manuscris, vol. III, 2007, fila 27 r., apud Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, *ms. cit.*, 2008.

¹²⁰ *Ibidem*.

¹²¹ Nicolae Stoicescu, **Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova**, București, Direcția Patrimoniului Cultural Național, Biblioteca Monumentelor Istorice din România, 1974, p. 104.

¹²² Arhiva Episcopiei Romanului, *Anuarul din 1909*, București, Tipografia Cărților Bisericești, p. 378, apud Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, *ms.cit.*, 2008.

¹²³ Idem, **Stat de Personal și Funcțiune**, manuscris, vol. III, 2007, fila 27 r., apud Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, *ms.cit.*, 2008.

¹²⁴ Cf. *Anuarul Eparhiei Romanului*, București, Institutul de Arte Grafice „Marvan”, 1936, p. 129.

¹²⁵ Cf. *MO*, nr. 47, București, 1 iunie 1893.

¹²⁶ *Ibidem*, nr. 34, București, 14 mai 1894, p. 1277.

¹²⁷ DJANBacău, **Fond Parohia Boșoteni. Inventar**, nr. 2456, fila 1.

¹²⁸ Idem, **Fond Parohia Boșoteni**, dosar nr. 2/1939, fila 4.

¹²⁹ Idem, **Fond Parohia Boșoteni. Inventar**, nr. 2456, fila 1.

Personalul parohiei „era reprezentat de un preot paroh, care era și conducătorul parohiei, și de doi cântăreți. Organele reprezentative ale Parohiei erau: Adunarea parohială, Consiliul parohial și epitropii parohiali care participau, sub conducerea preotului paroh, la rezolvarea afacerilor Parohiei”¹³⁰.

Din documentele parohiale consultate reținem aici o interesantă adresă a Protoieriei Bacău, nr. 1016 din 19 septembrie 1936, către Parohul Parohiei Boșoteni din care aflăm următoarele:

„[...] *Veți întocmi **Monografia Comunei**, cu numărul parohiilor, data înființării, istoricul bisericilor și a școalei, sau altor instituțiuni, de milă și lumină din cuprinsul parohiei, precum și orice act privitor la Biserică și Neam. Se vor trece – în aceste monografii – date cât mai corecte, bazate pe inscripții și mărturii bine definite. După terminare, se vor înainta Sf. Episcopii prin Protoierie [...]*”¹³¹. În stadiul actual al cercetărilor nu știm dacă solicitarea Protoieriei Bacău a fost îndeplinită de parohul de la Boșoteni.

De asemenea, ni s-a părut interesantă și importantă în același timp, adresa Protoieriei Bacău, nr. 1018 din 11 iulie 1938, de unde aflăm de:

„*Ordinul nr. 4807/1938, motivat de adresa Comisiunii Monumentelor Istorice nr. 1320/1938, ca: toate clădirile bisericesti anterioare anului 1850 sunt monumente istorice. Deci nu se admite nici o reparație, schimbare sau adăogire la monumentele din această categorie fără aprobarea prealabilă a numitei comisii* [...]”¹³².

Ctitorul primei biserici, construite în anul 1816, în satul Boșoteni, a fost căminarul Toma Rafailă¹³³, ajutat firește de către săteni. Terenul pe care a fost ridicată biserica „a aparținut căminarului Toma Rafael”¹³⁴. De altfel, cum am văzut mai sus, familia boierului Rafailă a jucat un rol important în istoria satului. Membrii acestei familii boieresti au stăpânit, alături de răzeșii locului, satul Boșoteni.

Cum am consemnat mai sus, în anul 1902, pe locul bisericii vechi (care a fost dărâmată) s-a construit, prin osteneala urmașilor căminarului Toma Rafailă și a sătenilor, actuala biserică de zid, sfințită în același an. Pământul pe care s-a zidit biserica fusese donat¹³⁵ de către căminarul Toma Rafailă, iar mai târziu pământul dimprejurul bisericii respectiv cimitirul au fost donate de către săteni.

Biserica de zid „Sf. Nicolae”¹³⁶ are o suprafață de 64 m². În decursul timpului a fost reparată de mai multe ori. Între anii 1939-1949 (în timpul preotului Vasile Schirliu, numit ca paroh la 11 august 1935 prin Decizia¹³⁷ episcopală nr. 5522/1935) s-a făcut o renovare a acesteia. În anul 1969 a fost acoperită cu tablă. În anul 1984 a

¹³⁰ **Ibidem.**

¹³¹ Idem, **Fond Parohia Boșoteni**, dosar nr. 1/1936, fila 65.

¹³² **Ibidem**, dosar nr. 1/1938, fila 53.

¹³³ Nicolae Stoicescu, **op.cit.**

¹³⁴ DJANBacău, **Fond Protopopiatul ortodox Bacău**, dosar nr. 16/1946, fila 33.

¹³⁵ **Ibidem.**

¹³⁶ Idem, **Fond Parohia Boșoteni**, dosar nr. 1/1944, fila 18.

¹³⁷ **Ibidem**, dosar nr. 1/1935, fila 43.

fost pictată. Pictorul bisericii a fost A. Dumitru. Clopotele bisericii au fost cumpărate în anul 1940 și turnate din nou în anul 2005.

Casa parohială a fost construită în timpul preotului paroh Filip Gheorghe.

Numărul credincioșilor ortodocși din cadrul Parohiei ortodoxe Boșoteni a evoluat de-a lungul timpului astfel:

- 1890 (40 de credincioși)¹³⁸

- 1909 (346 de familii respectiv 1321 de credincioși)¹³⁹

- 1936 (348 de familii respectiv 1454 de credincioși)^{140,141}

- 1936 (78 de familii respectiv 234 credincioși)¹⁴²

- 1943 (427 de familii respectiv 1495 de credincioși)¹⁴³

- 2007 (250 de familii)¹⁴⁴

- 2012 (120 familii)¹⁴⁵

În ultimii ani¹⁴⁶, biserica „Sf. Nicolae” din satul Boșoteni s-a înfrumusețat cu veșminte noi, seturi de candelă noi, instalație de sunet, chivot nou, sfinte vase noi, cărți de cult noi și o pardoseală de granit și brâu interior din marmură.

În anul 2012 parohia Boșoteni, din Protoieria Moinești, aparținând de Episcopia Romanului și Bacăului, era deservită de preot paroh Titi Comănescu.

*

Relativ recent (în anul 2009), în satul Boșoteni s-a descoperit un tezaur monetar datând din secolele XVII-XVIII. „Cu prilejul lucrărilor la grădină, în perimetrul situat în apropierea locuinței lui Ionel Rusu din localitatea Boșoteni, comuna Berești-Tazlău, județul Bacău, în vara anului 2009, a fost descoperit un vas ceramic spart din vechime, care conținea monede de argint. La începutul lunii iunie, descoperitorul tezaurului a adus la muzeu 293 monede împreună cu fragmente ceramice. În perioada 19-21 august 2009, muzeul a organizat săpături de evaluare de teren, pe locul descoperirii, în urma cărora au mai fost descoperite două monede. S-a trasat o casetă de 2x2m, prin care s-a cercetat locul descoperirii tezaurului. Au fost identificate fragmente ceramice medievale, precum și obiecte metalice din epoca modernă și contemporană. Vasul, recuperat parțial și restaurat, este o cană cu o singură toartă, lucrată la roată, din pastă fină de culoare cărămiziu deschis. În starea

¹³⁸ Th. Atanasiu, **Memoriu de stare a bisericilor și a parohiilor ortodoxe din județul Bacău**, în **Biserica Ortodoxă Română**, XIV, nr. 6, București, Tipografia Cărilor Bisericești, 1890, p. 446.

¹³⁹ Arhiva Episcopiei Romanului, **Anuarul din 1909**, p. 378, apud Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, **ms.cit.**, 2008.

¹⁴⁰ În întreaga parohie, cuprinzând satele: Boșoteni, Enăchești și Prisaca.

¹⁴¹ Cf. **Anuarul Eparhiei Romanului**, București, Institutul de Arte Grafice „Marvan”, 1936, p. 130.

¹⁴² În satul Boșoteni; DJANBacău, Fond **Parohia Boșoteni**, dosar nr. 1/1943, fila 139r.

¹⁴³ DJANBacău, Fond **Parohia Boșoteni**, dosar nr. 1/1943, fila 139r.

¹⁴⁴ Arhiva Episcopiei Romanului, **Stat de Personal și Funcțiune**, manuscris, vol. III, 2007, fila 27 r., apud Ciprian-Lucian A. Pătrașcu, **ms.cit.**, 2008.

¹⁴⁵ Cf. www.protoieriamoinești.ro.

¹⁴⁶ **Ibidem**.

actuală, înălțimea lui este de 13,2 cm, diametrul fundului de 6 cm, diametrul gurii de 9,5 cm, diametrul maxim de 10,9 cm. Împreună cu cele 295 monede de argint, se păstrează în colecțiile Complexului Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău”¹⁴⁷.

*

În cursul lunii octombrie 2012 s-a constatat, în timpul reparațiilor aleilor din jurul Bisericii „Sfântul Nicolae” din localitatea Boșoteni, com. Berești-Tazlău, jud. Bacău, apariția unei boltiri construite din beton, încastrată în fundația acesteia. Lucrările s-au oprit și a fost anunțat primarul din comună, Dumitru Tulpan. Acesta a anunțat instituția noastră prin adresa nr. 5244/11.10.2012 situația din teren. În data de 12.10.2012, ne-am deplasat la fața locului pentru a constata situația, ulterior ocupându-ne de formalitățile de obținere a unui aviz de diagnostic arheologic. Menționăm faptul că biserica în discuție este datată la începutul secolului al XX-lea, pe aceasta fiind menționat anul 1902 (mai precis: „1902 Mai 4”), și nu este cuprinsă în Lista Monumentelor Istorice.

În data de 31.10.2012 s-a realizat diagnosticul arheologic¹⁴⁸ pentru acest obiectiv. S-a trasat o casetă de dimensiunile 2,70 x 2 m, care a cuprins întreaga zonă de interes. Cercetările au fost efectuate cu sătenii care lucrau la reparația aleilor din jurul bisericii. Coordonatele bisericii sunt următoarele: 46° 20.124 N, 27° 06.847 E, altitudine absolută 237 m.

La adâncimea de -0,20 m, în dreptul boltirii a apărut o intrare zidită din cărămidă. Pe parcursul cercetării s-a constatat că de fapt era vorba despre două ziduri ce delimitau intrarea în cripta construită sub biserică. În interiorul celor două ziduri pământul de umplutură era amestecat cu foarte multe resturi de cărămidă, dar și cărămizi întregi provenite de la desprinderea acestora din construcția care făcea accesul în criptă, fragmente de tablă tăiată (probabil provenite din timpul realizării acoperișului în anii '80). Concentrarea acestor resturi de cărămidă și tablă era mai ales între cele două ziduri care formau intrarea în criptă. De asemenea, această zidărie era folosită și pentru închiderea criptei, practic accesul în criptă era blocat de un zid. Din acest zid, în timp, s-au prăbușit două rânduri de cărămizi de la nivelul superior, prăbușindu-se în interiorul criptei. Cărămizile descoperite între cele două ziduri fiind desprinse din construcția acestor ziduri.

Considerăm că această criptă a fost construită în același timp cu biserica, dar că aceste ziduri sunt ulterioare, probabil construite în momentul depunerii resturilor umane în criptă.

Diametrul boltirii intrării în criptă este de 80 cm, iar cele două ziduri sunt construite la o distanță de 80 cm. În prezent, cele două ziduri se păstrează din ele pe o lungime de 0,80 m unul, iar celălalt pe o lungime de 1,20 m.

Continuând cercetarea, după constatarea faptului că intrarea în criptă este

---

¹⁴⁷ Lăcrămioara-Elena Istina, Viorel M. Butnariu, Marius-Alexandru Istina, **Tezaurul de la Boșoteni (sec. XVII-XVIII). Note preliminare**, în *Carpica*, XXXVIII, Bacău, 2009, p. 104-118.

¹⁴⁸ Autorizație nr. 217/ 2012, emisă de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

zidită, am considerat că nu este necesar să demontăm această zid, mai ales datorită faptului că se putea pătrunde în criptă folosind partea de zidărie deja căzută.

În interiorul criptei au fost descoperite două cutii metalice (confectionate dintr-o tablă puternic degradată de rugină), ambele având aceleași dimensiuni, fiind vorba de fapt de două cuburi: 50 x 50 x 50 cm.

În interiorul acestor cutii metalice au fost depozitate resturi umane, aparținând mai multor indivizi. La locul cercetării era prezent și preotul satului cu care ne-am consultat, și am considerat corect, ca aceste oseminte să nu fie mișcate din locul în care au fost depuse. În interiorul criptei se mai aflau și două fragmente de var stins, cu dimensiunile cuprinse între 25-40 cm.

De asemenea, am considerat corectă rezidirea intrării acestei cripte și acoperirea casetei noastre. Prin urmare, aceste oseminte umane nu au fost deranjate, fiind lăsate pe locul lor de depunere în criptă.

În cursul realizării cercetării în cuprinsul casetei trasate pentru diagnosticul arheologic nu au fost descoperite în pământul de umplură alte artefacte arheologice, în afara cărămizilor și resturilor de fragmente din tablă folosită pentru acoperiș, considerăm faptul că această situație *de facto* aparține unei perioade contemporane, pe de o parte, iar pe de altă parte unei situații de cult, drept pentru care ni s-a părut corect ca în acest caz aceste oseminte să rămână depuse în cripta bisericii din localitatea Boșoteni, com. Berești-Tazlău, jud. Bacău.

Fig. 1 – Biserica „Sfântul Nicolae” din Boșoteni, com. Berești-Tazlău

Fig. 2 – Imagini cu situația descoperită pe teren în data de 12.10.2012

Fig. 3 – Trasarea casetei în vederea realizării diagnosticului arheologic

Fig. 4 – Imagini ale accesului realizat din zidărie spre criptă

Fig. 5 – Interiorul criptei, cu cele două cutii metalice

Fig. 6 – Inventarul celor două cutii metalice

Fig. 7 – Monument aflat în cimitirul Bisericii „Sfântul Nicolae” din Boșoteni